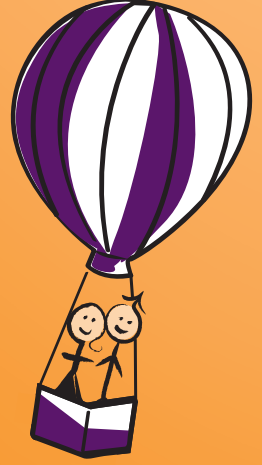

Kadın Dostu Kentler

www.kadindostukentler.org

Kadın Dostu Kentler Projesi

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün ulusal ortağı ve temel paydaşı olduğu Kadın Dostu Kentler Projesi, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu-UNFPA ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu-UNDP tarafından yürütülmekte olup İsveç Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Ajansı-SIDA tarafından finanse edilmektedir.

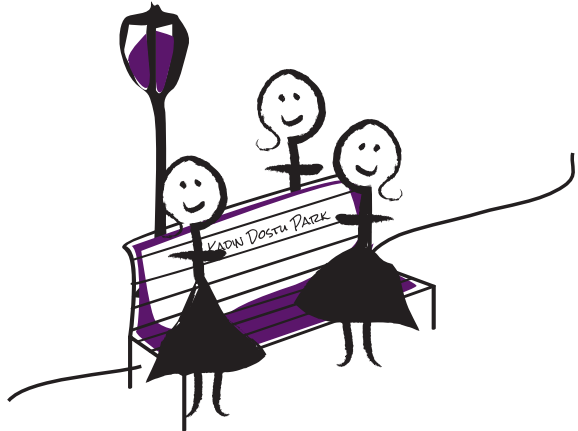
Proje Hedefleri

Genel Hedef:

Kadın sivil toplum örgütleri, taban örgütleri, ulusal ve yerel düzeydeki devlet kurumları ile yapılacak yerel çalışmalar sonucunda, yerel yönetim planlama süreçlerine cinsiyet eşitliğinin dahil edilmesiyle, "kadın dostu kentler" in oluşmasına zemin hazırlayan bir ortamın geliştirilmesi.

Amaçlar:

- Planlama süreçlerine cinsiyet eşitliği faaliyetlerinin dahil edilmesi için yerel yönetimlerin (valilik ve belediyeler) kapasitelerinin artırılması
- Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında faaliyet gösteren kadın STK'larının kapasitelerinin geliştirilmesi
- Yerel kadın STK'ları, taban örgütleri ve yerel yönetimler arasındaki işbirliklerinin güçlendirilmesi

Kadın Dostu Kent Nedir?

Kadınların

- Sağlık, eğitim ve sosyal hizmetlere
- İstihdam olanaklarına
- Kaliteli, kapsamlı kentsel hizmetlere (ulaşım, konut, güvenlik vb.)
- Şiddete maruz kaldıkları takdirde haklarını güvence altına alacak mekanizmalara erişimini ve
- Yerel yönetimlerin planlama ve karar alma süreçlerine katılımını sağlayarak
- Erkekler ile birlikte kentsel yaşamın tüm alanlarında eşit bir biçimde yer almasını destekleyen **KENTLERDİR.**

Özetle, kadın dostu kentler, kentin sunduğu ekonomik, sosyal ve siyasi fırsatlardan kentte yaşayan herkesin **eşit** bir biçimde yararlanabileceği kentlerdir.

Neden Kadın Dostu Kent?

Kent nüfusunun yarısını oluşturuyor olmalarına rağmen kadınlar, yönetim ve karar verme mekanizmalarında, özellikle de yerel düzeyde, yeterli temsil edilememekte, bunun sonucu olarak da sosyal bir ayrımcılığa ve eşitsizliğe maruz kalmaktadır. Kent tasarımları genel olarak kadın ve kız çocuklarının ihtiyaçlarını dikkate alma konusunda çok eksik kalmaktadır. Oysa konut, güvenlik, ulaşım, eğitim ve sağlık gibi alanlarda alınan yerel kararlar, kadınları doğrudan etkilemekte, hayatlarını kolaylaştırmakta veya zorlaştırmaktadır.

İyi aydınlatılmamış sokaklar, uzak noktalara hizmet vermeyen belediye otobüsleri ve bu araçların güvenli olmayışı kadınların en temel haklarından biri olan seyahat özgürlüğünü kullanmalarını engeller. Üstgeçitler ve yüksek kaldırımlar, kadınların bebek arabalarıyla kentin sokaklarını kullanımını zorlaştırır. Kentlerin kültür, spor ve dinlence olanaklarından da en az yararlanan gruplarından birini yine kadınlar oluşturmaktadır. Ayrıca, kadınların şiddete uğradıklarında sığınabilecekleri mekânlar, ilgililere ulaşabilecekleri acil destek hatları da yine kent yönetiminin sunduğu hizmetlerde göz ardı edilmemesi gereken unsurlardandır.

Bu ihtiyaçlardan hareketle, 2006 yılında toplumsal cinsiyet eşitliği prensiplerinin yerel yönetimlerin planlama ve programlama süreçlerine dahil edilmesi ve bu sürece paralel olarak yerel yönetimler ile kadın örgütlerinin güçlendirilmesi ve aralarındaki işbirliği fırsatlarının artırılması amacıyla Kadın Dostu Kentler Projesi'nin birinci aşaması başlatılmıştır. Birinci aşamanın başarıyla sonuçlanmasının ardından 2012 yılı sonunda ikinci aşama başlamıştır. Projemiz, planlanmasından bütçelendirilmesine ve yönetimine kadar, günlük yaşamın her alanında kadınların aktif biçimde yer aldığı "kadın dostu kentler" in oluşturulmasına destek vermektedir. Program, **birinci aşamasında olduğu gibi, ikinci** aşamasında da, kadınların hem yerel ve ulusal politikaya hem de karar alma süreçlerine **katılımına** olanak tanıyan bu güçlendirme modelini daha da genişletmeyi amaçlamaktadır.

Proje Yaklaşımı

Yerel Sahiplik, Diyalog ve Katılım: Yerel Eşitlik Eylem Planları

Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında, Program ortağı her ilde tüm ilgili kurum ve kuruluşlar bir araya gelerek, ilde yaşayan kadın ve kız çocuklarının sorun ve ihtiyaçlarını 6 temel başlık altında inceleyen ve kurumların görevlerini net bir şekilde ortaya koyan Yerel Eşitlik Eylem Planları (YEELP'ler) hazırlıyor.

YEELP'leri gerçekçi, uygulanabilir ve sonuç odaklı kılan en önemli özellik bu eylem planlarının "katılımcı" bir anlayış ile hazırlanıyor olmasıdır. Bu anlayış doğrultusunda, Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında ildeki tüm ilgili paydaşların (valilikler, belediyeler, il özel idareleri, il müdürlükleri, kalkınma ajansları, kadın sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, profesyonel kuruluşlar ve özel sektör) atölye çalışmaları ve eğitimlerde bir araya gelmelerini ve kentteki kadının sorun ve ihtiyaçlarını beraber tartışarak kendi görev ve yetkilerini belirlemelerini sağlıyoruz. Bu çalışmalar sonunda, tüm paydaşların ortak emeği ve katkısı ile o ildeki kadınların yerel karar alma mekanizmalarına katılım, kent hizmetleri, kadına karşı şiddet, ekonomik güçlendirme ve iş hayatı, eğitim hizmetleri ve sağlık hizmetleri alanlarında durumlarını, ihtiyaçlarını ve kurumların yapması gereken görev ve sorumlulukları ortaya koyan YEELP'ler hazırlanıyor.

YEELP'ler sayesinde toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi kurumsal hedef haline geliyor ve kurumlar tarafından sahipleniliyor. Bu tür bir diyalog, yerel paydaşlar arasında işbirliği, sahiplenme ve iletişimi geliştirdiği gibi kurumlar arası ortaklık geliştirilmesini de mümkün kılıyor.

İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları

YEEP'lerin uygulaması, başarısı ve uygulamanın çıktıları Kadın Dostu Kentler Programı kapsamında kurulan bir şemsiye mekanizma, İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından denetleniyor. CEDAW ve Ulusal Eşitlik Eylem planı çerçevesinde oluşturulan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları, kadın yurttaşların ihtiyaçlarına uygun yerel hizmet sunumunun etkinleştirilmesi için, il düzeyinde hizmet sunumu ile ilgili ihtiyaçları tespit ederek politikaların geliştirilmesini, uygulanmasını ve izlenmesini koordine ediyor. İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları katılımcı ve şeffaf yapıları sayesinde hesap verilebilirliği sağlıyor ve kentlerin kadın dostu olma çabalarını etkin ve gerçekçi bir şekilde izleyebiliyor.

Eşitlik Komisyonları

Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında, Proje ortağı her ilin Belediye Meclisi'nde ve İl Genel Meclisi'nde birer "Eşitlik Komisyonu" kuruyoruz. Eşitlik Komisyonları yerel eşitlik mekanizmalarının en temel halkalarından biridir; çünkü ancak bu sayede meclislerde hazırlanan karar taslaklarının toplumsal cinsiyet bakış açısı ile ele alınması sağlanabilir. Örneğin, yapılacak bir parkın ya da bir yol çalışmasının o kentteki kadınların hayatında yaratacağı olumlu ya da olumsuz etkiler, ancak bu tip bir ihtisaslaşmış komisyon tarafından değerlendirildiği zaman bir fark yaratılabilir. Yine aynı şekilde Yerel Eşitlik Eylem Planları'nın yerel yönetimlerin stratejik planlarına dahil edilmesi, bu planlardaki faaliyetlere bütçe ayrılması ve planların uygulanması da bu komisyonların çabaları sayesinde mümkün olabilmektedir.

Eşitlik Birimleri / Masaları

Eşitlik mekanizmalarının sürdürülebilirliğinin en önemli unsurlarından biri eşitlik birimleri ve eşitlik masalarıdır. Valiliklerde, il müdürlüklerinde ve belediyelerde kurulan Eşitlik Birimleri, ilgili kurumlarla birlikte, YEEP çerçevesinde kurumsal eylem planları hazırlamaktan, programları izlemekten, raporlamaktan, uygulamadaki sorunları belirlemekten, strateji geliştirmekten ve sorunlara çözüm getirmekten sorumlu birimler olarak görev yapmaktadırlar.

Sivil Toplum Desteği - Hibe Programı

Yerel Eşitlik Eylem Planları, hazırlanması kadar uygulanmasında da çok katılımcı bir sürece ve pek çok aktiviteye ihtiyaç duymaktadır. YEEP'lerin uygulanabilmeleri için yerel yönetimlerin ve STK'ların, planda üzerlerine düşen görevleri hayata geçirmede birlikte hareket etmelerine ihtiyaç vardır. Bu sebeple STK'ların YEEP'lerin uygulanmasında da aktif sorumluluklar üstlenmesi ve harekete geçmeleri öngörülmüştür. Bu süreçte kamu her ne kadar önemli ölçüde kaynak yaratsa da ek kaynaklara ihtiyaç bulunmaktadır. Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında yürüteceğimiz hibe programı ile hem YEEP'lerin uygulanması ve denetlenmesi hem de kurumlar arası işbirliği desteklenmiş olacaktır.

Hibe Programı aynı zamanda STK'ların iç kapasitelerinde de artış sağlayacağı için, ulusal ve uluslararası düzlemde izleme, denetim ve raporlama konusunda daha etkin ve aktif bir sivil toplumun oluşmasına yardımcı olacaktır.

Proje İlleri

Adıyaman, Antalya, Bursa, Gaziantep, Kars, İzmir, Malatya, Mardin, Nevşehir, Samsun, Şanlıurfa, Trabzon

2006-2014 Kadın Dostu Kentler 1. ve 2. Aşamalar 2011-2014 Kadın Dostu Kentler 2. Aşama

Birleşmiş Milletler Kadın Dostu Kentler Ortak Programı

Birlik Mahallesi 415. Cadde No:11 Çankaya, Ankara, Türkiye
Telefon:+90 312 454 11 86 | Faks: +90 312 496 14 85